

Asia: VN/10675/2019

Lausuntopyyntö eräitä makrovakauden valvontavälineitä koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esityksestä ja ehdotetusta aikataulusta

Esityksessä on kyse keinoista, joilla voitaisiin nykyistä tehokkaammin rajoittaa yksityishenkilöiden ja kotitalouksien velkaantumisen kasvua. Taustalla on viime vaalikaudella asetetun työryhmän selvitys ja hallitusohjelman kirjaus kotitalouksien ylivelkaantumisen ehkäisemisestä.

Esityksellä rajoitettaisiin asuntolainojen enimmäisaikaa pääosin 30 vuoteen. Tältä osin esitys poikkeaa työryhmän ehdotuksesta, jossa enimmäisajaksi ehdotettiin 25 vuotta.

Taloyhtiölainoihin puututaan rajaamalla niiden enimmäismäärä uudistuotannossa 60 prosenttiin asuntojen velattomasta hinnasta sekä kieltämällä lyhennysvapaat ensimmäisen viiden vuoden aikana.

Työryhmän esityksestä poiketen esityksessä ei ehdoteta tuloihin sidottua enimmäisvelkasuhdetta (velkakattoa). Esityksessä ei myöskään puututa asuntosijoittajien oikeuteen vähentää pääomavastikkeita verotuksessaan. vähennysoikeuteen.

SAK pitää esitystä oikeansuuntaisena. Kotitalouksien velkaantumisen kasvuun liittyy riskejä, joten ylivelkaantumisen ehkäiseminen on perusteltua. Ehdotetut ratkaisut eivät kohtuuttomasti vaikeuta esimerkiksi ensiasunnonostajien asemaa. Toisaalta esitetyt keinot eivät kuitenkaan välttämättä ole sellaisenaan riittäviä ehkäisemään liiallista velkaantumista.

Taloyhtiölainoihin ja asuntosijoittajien velkaantumiseen olisi syytä puuttua myös rajaamalla pääomavastikkeiden verovähennyskelpoisuutta. Nykyinen verokohtelu voi epätarkoituksenmukaisella tavalla kannustaa velkaantumiseen taloyhtiön kautta. Lisäksi se johtaa epäneutraaliin kohteluun riippuen siitä, miten pääomavastiketta kohdellaan asunto-osakeyhtiön kirjanpidossa.

Ylivelkaantumista pitää jatkossakin seurata ja arvioida tarvitaanko enemmän lainsäädäntökeinoja sen hillitsemiseen. Esimerkiksi työryhmän esittämä tuloihin sidottu enimmäisvelkasuhde saattaisi olla perusteltu lisäkeino ehkäistä ylivelkaantumista, jos sen mitoittaa siten, ettei se tarpeettomasti vaikeuta esimerkiksi ensiasunnonostajien asemaa.

1. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

-

2. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

-

3. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

-

4. Laki eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä

-

5. Laki rahapesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

-

6. Laki kuluttajansuojalain muuttamisesta

-

Kaukoranta Ilkka
SAK ry